

Handläggare
Teresia Skönström
08-508 263 80

Till
Exploateringsnämnden
2014-06-12

Ingen övergödning – Strategi för Stockholms län, svar på remiss

Förslag till beslut

1. Godkänna och överlämna exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen
2. Justera beslutet omedelbart

Krister Schultz
Förvaltningschef

Marita Anheim
Avdelningschef

Ingmarie Ahlberg
Enhetschef

Sammanfattning

Övergödningen är ett utbrett problem i Stockholms län. De största källorna till övergödningen är jordbruk, avlopp och dagvatten. Andra källor är industrier, skogsbruk och nedfall som till största delen kommer från transporter. Inom den Regionala miljömålsdialogen ingår miljömålet ”Ingen övergödning” som ett av de sex prioriterade miljömålen i länet.

Länets växande befolkning konsumerar stora mängder livsmedel och genererar stora avloppsvolymer. För att minska övergödningen måste mängden näringsämnen i länet minska. Enligt Länsstyrelsen måste nuvarande kvävetillförsel från länet till

Östersjön minska med 50 % och fosfortillförseln till länets sjöar och vattendrag minska med upp till 70 %. Stockholms län är det län som har störst problemet med övergödning sett till andelen vatten som drabbas.

Flera och kostsamma åtgärder kommer att behöva genomföras för att nå målet – Ingen övergödning. Målet sammanfaller till viss del med EU:s vattendirektiv på god kemisk status på våra vattenförekomster, vilket innebär att frågorna delvis kommer hanteras inom det arbetet.

Kontoret delar i stort Länsstyrelsen analys om övergödningssproblematiken och förslag till strategi. Kontoret anser att strategin är otydlig vem/vilka som ska arbeta med strategin för att nå målet. För att lyckas nå målet behöver åtgärder genomföras inom många områden och åtgärder måste genomföras av många olika aktörer. Ett stort ansvar läggs idag på enskilda kommuner att utföra åtgärder. Då övergödningssproblematiken inte är geografiskt bunden måste vattensamordningen ledas regionalt och kontoret anser att Länsstyrelsen är en lämplig aktör att samordna arbetet.

Bakgrund

Stockholm stad har fått ”Ingen övergödning – Strategi för Stockholms län” på remiss från Länsstyrelsen. Kommunstyrelsen har översänt remissen till exploateringsnämnden för svar senast 20 juni 2014. Ärendet bör därför justeras omedelbart. Remissen har också skickats till Stockholms stadshus AB, trafiknämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden.

Länsstyrelsen har uppdrag att verka för att regeringens miljö kvalitetsmål nås. Strategin är en del i detta arbete och har tagits fram inom ramen för miljömålsarbetet och den regionala miljömålsdialogen. Dialogen är ett samarbete mellan länets kommuner, Landstinget, Trafikverket och Länsstyrelsen. Sex miljömål har prioriterats inom länet och dessa är: *begränsad klimatpåverkan, rikt växt- och djurliv, frisk luft, giftfri miljö, ingen övergödning och god bebyggd miljö.*

Remissen

Länets växande befolkning konsumerar stora mängder livsmedel och genererar stora avloppsvolymer. För att minska övergödningen måste mängden näringsämnen i länet minska. Stockholms län är det län som har störst problem med övergödning sett till andelen vatten som drabbas. För att nå miljömålet måste nuvarande kvävetillförsel från Stockholms län till Östersjön minska med 50 % och fosfortillförseln till länets sjöar och vattendrag minska med upp till 70 % enligt remissen. I Östersjön är det mängden kväve som är den begränsade faktorn för övergödningen medan det i insjöar är fosfor. Även i ett internationellt perspektiv har länet stora övergödningssproblem.

Åtgärdsstrategin har delats in i tre områden baserat på vilka åtgärder som bedöms ha störst effekt att minska övergödningen:

- A- samhällsplanering, regional struktur och markanvändning (ex åtgärdsprogram för vattenförekomster, utsläpp av dagvatten, bräddning av spillvatten)
- B- långsiktig hållbar konsumtion av varor och tjänster (ex livsmedelskonsumtion, påverkan vid offentlig upphandling)
- C- transporter och resande

Inom varje åtgärdsområde A-C redovisas möjliga åtgärder för att nå målet.

Åtgärder exploateringskontoret bör arbeta med

Remissens förslag innebär följande åtgärder:

A – Samhällsplanering och markanvändning

Genom att kontoret i samråd med stadsbyggnadskontoret tidigt i planprocessen/exploateringsprocessen utreder dagvattenfrågorna för att reservera tillräcklig yta (ovan eller under mark) som avsetts för att fördröja, infiltrera eller rena dagvatten. Syftet är att: förhindra översvämningar när ledningssystemet inte räcker till vid kraftig nederbörd, inte sänka grundvattennivåerna och därmed skapa sättningar samt inte försämra vattenkvaliteten i våra vattendrag enligt vattendirektivet.

B – Långsiktig bärkraftig konsumtion av varor och tjänster

Kontoret kommer att arbeta med materialkrav för entreprenörer och byggherrar enligt stadens kemikalieplan som är ute på remiss. Redan idag arbetar kontoret med materialkrav i projekt Norra Djurgårdsstaden och i projekt Slussen.

C – Transporter och resande

Kontoret/staden måste planera för ett mer hållbart resande, genom ökad gångtrafik-, kollektivtrafik- och cykelandel.

Exploateringskontorets synpunkter på remissen

Kontoret delar i stort Länsstyrelsen analys om övergödning-problematiken och förslaget till strategi. På några punkter vill kontoret framföra synpunkter.

Flera och kostsamma åtgärder kommer att behöva genomföras för att nå målet – Ingen övergödning. Målet sammanfaller till viss del med EU:s vattendirektiv god kemisk status på vattenförekomster, vilket innebär att frågorna delvis hanteras inom det arbetet. Ett stort ansvar läggs idag på enskilda kommuner att utföra åtgärder.

Kontoret anser att strategin är otydlig vem/vilka som ska arbeta med strategin för att nå målet. För att lyckas nå målet behövs åtgärder genomföras inom alla områden som har påverkan på miljömålet och åtgärder måste genomföras av många olika aktörer (Länsstyrelsen, Landstinget, kommuner, Trafikverket, verksamhetsutövare, jord- och skogsbruk och invånare mm). Då övergödningproblematiken inte är geografiskt bunden måste vattensamordningen ledas regionalt och kontoret anser att Länsstyrelsen är en lämplig aktör att samordna arbetet.

Slut**Bilaga**

1. Ingen övergödning-remissversionen, strategi Stockholms län